

Η ανάγκη στρατηγικών συνεργασιών και το εργαλείο του επενδυτικού clawback

ΓΝΩΜΗ



ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΠΑΝΑΓΟΥΛΙΑ

Η εποχή μας, εποχή ραγδαίων αλλαγών σε όλα τα επίπεδα, δημιουργεί ένα νέο τοπίο για το επιχειρείν στον κλάδο του Φαρμάκου, έναν ιδιαίτερος ρυθμιζόμενο κανονιστικά παραγωγικό κλάδο. Είναι, κατά τη γνώμη μας, εποχή όπου αναδύεται με πιο έντονο τρόπο η ανάγκη στρατηγικών συνεργασιών μεταξύ ελληνικών και πολυεθνικών εταιρειών, προκειμένου οι επιχειρήσεις να ανταποκριθούν σε ολόένα και πιο σύνθετες προκλήσεις – οικονομικές, τεχνολογικές, κοινωνικές/δημογραφικές, για να αναφερθούμε μόνο ενδεικτικά.

Η ελληνική φαρμακοβιομηχανία άλλωστε γνωρίζει καλά το περιβάλλον τέτοιων συνεργασιών, καθώς ιστορικά αναπτύχθηκε έχοντας κυρίως ως αφετηρία τη διορατικότητα και τη σκληρή προσπάθεια πρωτογενών επιχειρηματιών του Φαρμάκου οι οποίοι επένδυσαν και στη συνεργασία με πολυεθνικές εταιρείες του κλάδου σε μια αμοιβαία επωφελή σχέση. Η συνεργασία αυτή συνετέλεσε καθοριστικά στη μεταφορά τεχνογνωσίας προς τις ελληνικές επιχειρήσεις, οι οποίες στη συνέχεια κατόρθωσαν να εξελίξουν τις τεχνολογικές και παραγωγικές τους δυνατότητες και, σε πολλές περιπτώσεις, να επεκτείνουν τη δραστηριότητά τους εκτός συνόρων, συμβάλλοντας στην εξωστρέφεια του κλάδου.

Σήμερα πλέον, με δεδομένο το κοινό ευρωπαϊκό πλαίσιο, τη σημασία της καινοτομίας, την ανάγκη αυτονομίας, αλλά και με την προσοχή στις εξελίξεις στο διεθνές εμπόριο, είναι πιο σημαντικό από ποτέ να ενισχυθούν οι εκατέρωθεν συνεργασίες, ελληνικών και πολυεθνικών εταιρειών του Φαρμάκου. Δεν πρόκειται –ούτε και ομιλούμε– απλώς για οικονομικές συμπράξεις ή εμπορικές συμφωνίες. Αυτές υφίστανται – και

είναι μεν θετική η διεύρυνσή τους, μεγαλύτερη σημασία όμως έχει η ανάπτυξη περαιτέρω σχέσεων αμοιβαίας εμπιστοσύνης και αναγνώριση κοινού οφέλους, δύο στοιχεία που δύνανται να αποτελέσουν καταλύτη για τη μεταφορά τεχνογνωσίας, την από κοινού ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων και την αναβάθμιση της παραγωγικής βάσης.

ΟΦΕΛΗ ΑΠΟ ΤΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

Αναμφιβόλως, η προώθηση τέτοιων συνεργειών ενισχύει την ελληνική φαρμακοβιομηχανία και την εθνική οικονομία, αυξάνει την προστιθέμενη αξία που παράγεται και παραμένει στη χώρα και ταυτόχρονα προάγει τη διεθνή παρουσία των ελληνικών εταιρειών. Παράλληλα, συμβάλλει στη στρατηγική αυτονομία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα του φαρμάκου ικανοποιώντας μια συνθήκη-κλειδί για την νέα πολιτική της ΕΕ στον τομέα αυτόν, μετά και την πανδημία.

Οι μελέτες σχετικά με τις πωλήσεις από τα φαρμακεία δείχνουν ότι σήμερα ποσοστό 10,4% αφορά προϊόντα από συνεργασίες ελληνικών και ξένων εταιρειών (LMP εξωτερικού). Το ποσοστό αυτό υποδηλώνει ότι υπάρχουν σημαντικά περιθώρια ανάπτυξης. Μάλιστα, με την πραγματοποίηση επενδύσεων εκ μέρους της φαρμακοβιομηχανίας και υπό την προϋπόθεση της υποστήριξης από την Πολιτεία με τα κατάλληλα κίνητρα, είναι δυνατόν το ποσοστό αυτό να αυξηθεί σημαντικά, καθιστώντας την Ελλάδα έναν ακόμα περισσότερο υπολογίσιμο κόμβο παραγωγής φαρμάκου στην Ευρώπη.

Είναι πλέον γεγονός ότι η ελληνική φαρμακοβιομηχανία συνιστά στρατηγικό πυλώνα της εθνικής οικονομίας με ουσιαστική συμβολή στο ΑΕΠ και στην απασχόληση. Η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς της, η ενσωμάτωση καινοτόμων λύσεων, καθώς και η πλήρης συμμόρφωση προς τις διαρκώς αυστηρότερες διεθνείς ποιοτικές και κανονιστικές προδιαγραφές, δημιουργούν διαρκώς αυξανόμενες απαιτήσεις για επενδύσεις.

ΣΤΟΧΕΥΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

Σε αυτό ακριβώς το σημείο σημειώνεται ότι το επενδυτικό clawback έχει καταστεί ένα από τα πλέον επιτυχημένα εργαλεία ενίσχυσης των επενδύσεων στον φαρμακευτικό κλάδο, καθώς συνεισφέρει ουσιαστικά στην τόνωση της παραγωγικής δραστηριότητας και της καινοτομίας. Η διατήρηση και η ενίσχυσή του είναι αναγκαίες, ωστόσο αναγκαίες είναι και ορισμένες στοχευμένες παρεμβάσεις που θα μεγιστοποιήσουν τον αναπτυξιακό αντίκτυπο αυτού του θεσμού. Είναι ουσιαστικές σημασίας η Πολιτεία να εξετάσει βελτιώσεις όπως:

■ **Α. Αναθεώρηση του πλαισίου** κρατικών ενισχύσεων για τη φαρμακοβιομηχανία. Εξαίρεση της φαρμακοβιομηχανίας από το ισχύον πλαίσιο περιορισμών των κρατικών ενισχύσεων. Συγκεκριμένα, το κατώτατο ποσοστό ενίσχυσης να διαμορφωθεί τουλάχιστον στο 50%, ώστε να αντανάκλα τον κρίσιμο ρόλο του κλάδου και να ενισχύσει τη διεθνή ανταγωνιστικότητα των ελληνικών παραγωγικών μονάδων.

■ **Β. Συμψηφισμός επενδύσεων** από πολυεθνικές που αναθέτουν παραγωγή σε ελληνικές επιχειρήσεις. Οι πολυεθνικές φαρμακευτικές εταιρείες που προχωρούν σε μεταφορά παραγωγικής δραστηριότητας σε εγκαταστάσεις ελληνικών επιχειρήσεων θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα συμψηφισμού των επενδύσεων που πραγματοποιούν στο πλαίσιο αυτό με τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τον μηχανισμό clawback. Η ρύθμιση θα λειτουργήσει ως ισχυρό κίνητρο προσέλκυσης Άμεσων Ξένων Επενδύσεων στη μεταποίηση φαρμάκου.

■ **Γ. Διεύρυνση της επιλεξιμότητας** επενδύσεων στον χώρο της Υγείας. Η δυνατότητα εφαρμογής του επενδυτικού clawback να συμπεριλάβει επενδύσεις που υλοποιούνται από φαρμακευτικές επιχειρήσεις στον ευρύτερο χώρο της Υγείας (ψηφιακή υγεία, διαγνωστικά κέντρα, βιοτεχνολογία κ.ά.), υπό την προϋπόθεση ότι προωθούν τεκμηριωμένα συνέργειες και ενίσχυση του οικοσυστήματος Υγείας στη χώρα μας.

Καταλήγοντας, η Ελλάδα έχει το ανθρώπινο δυναμικό και την επιχειρηματική δυναμική για να αναδειχθεί σε κόμβο ποιοτικής παραγωγής και καινοτομίας. Η εγχώρια φαρμακοβιομηχανία έχει αποδείξει ότι δημιουργεί νέες προοπτικές ανάπτυξης, επέκτασης και εξωστρέφειας. Ο στρατηγικός σχεδιασμός, το σταθερό περιβάλλον και η πολιτική βούληση αποτελούν αναγκαία και ικανή συνθήκη για να αξιοποιηθούν πλήρως αυτά τα χαρακτηριστικά.

Η εγχώρια φαρμακοβιομηχανία έχει αποδείξει ότι δημιουργεί νέες προοπτικές ανάπτυξης, επέκτασης και εξωστρέφειας.

Ο στρατηγικός σχεδιασμός, το σταθερό περιβάλλον και η πολιτική βούληση αποτελούν αναγκαία και ικανή συνθήκη για να αξιοποιηθούν πλήρως αυτά τα χαρακτηριστικά

